

травень
№142 2017

Директор видання:
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
04053, Україна, Київ
тел. (44) 486 2878
факс (44) 486 2812

АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

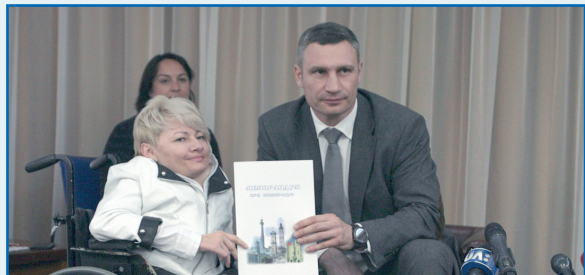
ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

АМУ: хроніка, події, коментарі

Віталій Кличко: «Формування дієвих громад допоможе втілити ефективні перетворення в освіті, медицині, соціальній, культурній та інших сферах»

22-23 травня у Києві відбувся семінар-нарада для регіональних консультантів АМУ та представників ЗМІ «Три роки децентралізації: підсумки, успіхи та перспективи об'єднання громад»

У рамках заходу Голова АМУ, Київський міський голова В.Кличко та Урядовий уповноважений з прав осіб з інвалідністю Р.Панасюк підписали Меморандум про співпрацю.

стор. 3

ПУЛЬС РЕФОРМ

Парламент ухвалив важливий для підприємств водопостачання та водовідведення Закон

Зареєстровано законопроект щодо приєднання територіальних громад сіл, селищ до міст обласного значення

стор. 16

Життя українських міст

Київ, Івано-Франківськ, Харків, Тернопіль, Дніпро, Львів, Тростянець

стор. 12

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Аналітичний центр АМУ

стор. 18

Місцеве самоврядування за кордоном

Досвід Європейських міст:

Головний тренд - більше дерев та менше автомобілів на центральних площах міста, Париж, Франція
Розвиток електричної мобільності, Рига, Латвія
Досвід підтримки соціального підприємництва, Утрехт, Нідерланди

стор. 21

Актуальна тема

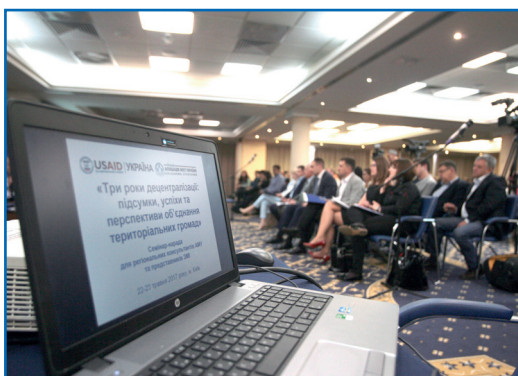
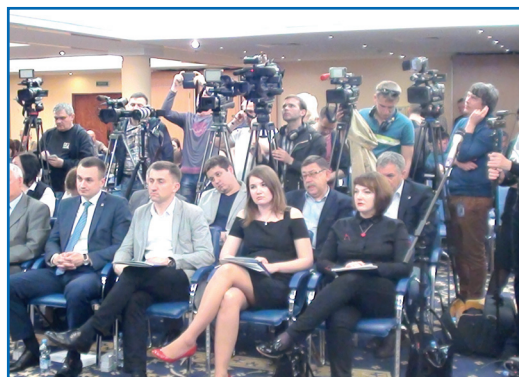
Відкладені можливості? Чому місцеві бюджети не квапляться витратити гроші (стаття в газеті «Дзеркало тижня»)

стор. 24

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

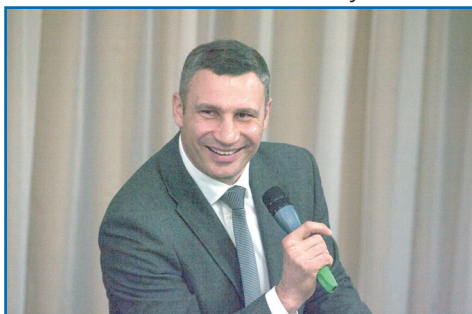
ТРИ РОКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: ПІДСУМКИ, УСПІХИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАД

22-23 травня у Києві відбувся семінар-нарада для регіональних консультантів АМУ та представників ЗМІ. Захід проведено в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізує АМУ за фінансової допомоги USAID.

У семінарі взяли участь 143 особи - регіональні консультанти АМУ з правових, бюджетних питань, МЕР та комунікацій, виконавчі директори регіональних відділень, журналісти регіональних та центральних ЗМІ. Зсідання проходило під головуванням Виконавчого директора АМУ О.Слободжана.

Перед учасниками виступили: Голова АМУ, Київський міський голова В.Кличко, Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Г.Зубко, народні депутати України С.Мельник, О.Продан, О.Дехтярчук, представники Міністерства соціальної політики, Міністерства фінансів, Міністерства регіонального розвитку.

З вітальним словом до учасників звернувся **В.Кличко**. Він, зокрема, сказав, що

радий нагоді особисто познайомитися з великою командою Асоціації, з тими, хто працює в усіх регіонах над втіленням мети АМУ – перетворення України у країну спроможних громад. В.Кличко підбив підсумки децентралізації та секторальних реформ за три роки, наголосив, що 413 об'єднаних громад, які створені та вже діють в Україні, досить успішний результат. «Це, наче, і невелика цифра в

масштабах країни, але темп об'єднання громад в Україні порівняно з більшістю європейських країн – високий. Думаю, це має стимулювати нас всіх працювати ще ефективніше. Крім того, як Голова Асоціації вважаю ще одним важливим завданням для нас – не лише активно сприяти об'єднанню громад, а й долучати їх до активної діяльності Асоціації міст України в якості нових членів», – сказав В.Кличко.

Голова АМУ підкреслив, що формування дієвих громад допоможе втілити ефективні перетворення в освіті, медицині, соціальній, культурній та інших сферах. «Досвід перших 159 об'єднаних громад продемонстрував позитивні результати реформи – окрім змін інфраструктурних (зокрема, капітальних ремонтів шкіл, дитячих садків, будинків культури, амбулаторій, ФАПів, ремонту доріг, реконструкції водогонів, вуличного освітлення), громади змінюють філософію своєї діяльності. Вони стали зацікавленими створювати нові робочі місця, забезпечувати сприятливі умови для залучення інвестицій, розвитку економічної активності. А громадяни відчують свою причетність до ухвалення рішень і контролюють дії місцевої влади», – зазначив В.Кличко.

У рамках заходу Голова АМУ, Київський міський голова В.Кличко та Урядовий уповноважений з прав осіб з інвалідністю Р.Панасюк підписали **Меморандум про співпрацю**. «Ми домовились про співпрацю і консоліда-

цію наших зусиль і практичне втілення в Україні принципів Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю. Наші першочергові завдання в цьому напрямку: сприяння впровадженню та розвитку інклюзивної освіти в Україні; забезпечення доступності осіб з інвалідністю до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури; розробка і реалізація місцевих та державних програм соціального захисту населення», – наголосив **В.Кличко**.

Підписання Меморандуму – це ще один крок для впровадження не лише Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, а й інших нормативно-правових актів щодо створення інклюзивного середовища як у великих містах, так і районах та найвіддаленіших від центру сіл та селищ. «І де б людина з інвалідністю не жила, я сподіваюсь, що ми об'єднаємо зусилля і зробимо все, щоб кожна громада розвивалась. Щоб в кожній громаді створювалася доступність», – зазначила **Р.Панасюк**. Вона також наголосила, що люди з інвалідністю повинні брати участь у прийнятті рішень та бути активними учасниками усіх процесів, що відбуваються в їхній громаді.

О.Слобожан підкреслив, що Меморандум – це не просто декларація. «Цей документ містить чіткі задачі, виконувати їх допомагатиме команда тренерів Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю», – зазначив він.

Г.Зубко розповів учасникам про головні підсумки та завдання децентралізації. Зокрема, він наголосив, що успіхи бюджетної децентралізації наочно демонструють бюджети об'єднаних громад: «Реформи три роки, і ми вже маємо відчутні результати. Не дивлячись на те, що це одна з найскладніших структурних реформ, оскільки стосується зміни всієї системи управління в країні». Серед перших результатів Віце-прем'єр-міністр назвав темпи об'єднання ОТГ, зростання місцевих бюджетів та бюджетів ОТГ, реалізація інфраструктурних проектів на місцях. «Маємо навчити голів та лідерів ОТГ проектному менеджменту, бізнес-плануванню, розробці стратегій розвитку, управлінню фінансами. Вони мають стати дієвими менеджерами, здатними впроваджувати масштабні зміни на території своїх громад», – зазначив Г.Зубко.

За його словами, серед першочергових завдань на цей рік – поглиблення секторальної децентралізації. Зокрема, у сфері освіти – розбудова «нового освітнього простору» і «нової української школи» у громадах.

«Мінрегіон спільно з Міносвіти вже започаткували спільний проект у 200 школах України. Найбільш перспективним є формування освітнього простору на рівні ОТГ. Це дозволить на початковому етапі дієво інвестувати кошти, забезпечити результат, оптимізувавши відповідну інфраструктуру. Наша мета – розбудовувати освітній простір саме в ОТГ», – зазначив Віце-прем'єр-міністр. Він наголосив, що у сфері охорони здоров'я зусилля мають бути спрямовані на підсилення та розвитку первинної ланки медицини, з огляду на те, що 40% медичної субвенції спрямовується саме на первинний рівень. У сфері забезпечення безпеки стоїть завдання спільно з ДСНС розбудову-

вати у громадах Центри безпеки громадян, а у сфері надання адміністративних послуг – мережі ЦНАПів із можливістю надання всього спектру послуг.

Також Г.Зубко зазначив, що потрібно навчити голів та лідерів ОТТ проектному менеджменту, бізнес-плануванню, розробці стратегій розвитку, управлінню фінансами, щоб вони стали дієвими менеджерами, здатними впроваджувати масштабні зміни на території своїх громад. Ці завдання допоможуть реалізувати міжнародні проекти, серед яких Проект ПУЛЬС.

Після виступу Віце-прем'єр-міністр провів брифінг, відповідаючи на запитання регіональних ЗМІ.

Потім відбулися **паралельні засідання тематичних робочих груп**, на яких експерти Проекту ПУЛЬС обговорювали з регіональними консультантами відповідні питання.

Зокрема, під час засідання **першої групи** були порушені актуальні питання добровільного об'єднання (приєднання) територіальних громад; законодавчі ініціативи щодо утворення спроможних об'єднаних територіальних громад, у тому числі у містах обласного значення; новації служби в органах місцевого самоврядування.

Тема обговорення **другої групи** – бюджетні питання. Так, обговорювалися проблемні питання виконання місцевих бюджетів у 2017 році; основні напрями бюджетної політики на 2018-2020 роки; формування системи соціальних стандартів та нормативів.

Питання місцевого економічного розвитку розглядалися на засіданні **третьої групи**, в роботі якої взяли участь фахівці Програми USAID ЛЕВ. Зокрема, обговорювалися інструменти оцінки впливу регуляторних рішень; залучення інвестицій на умовах державно-приватного партнерства; інструменти місцевого економічного розвитку.

Четверта група вивчала питання комунікацій та поширення історій успіхів децентралізаційної реформи.

Другий день семінару було присвячено обговоренню теми «Законодавчі перспективи децентралізаційної реформи».

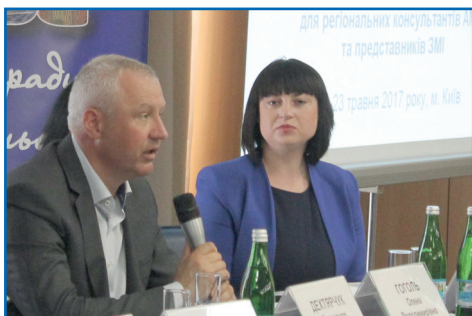
Заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, заступник Голови між фракційного депутатського об'єднання «За розвиток місцевого самоврядування» **С.Мельник**, зазначив, що результати бюджетної децентралізації очевидні – сьогодні міста вже кладуть гроші на депозити, отже їх бюджети зросли. Коментуючи питання акцизу з нафтопродуктів, народний депутат сказав, що було б доцільніше повернути норму, відповідно до якої 15% ПДФО надходило до місцевих бюджетів. С.Мельник висловив готовність й надалі співпрацювати з АМУ щодо розвитку законодавчої бази децентралізаційної реформи.

Член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, представник Голови АМУ у парламенті **О.Продан** зупинився на джерелах наповнення місцевих бюджетів. Зокрема, вона наголосила, що першочергове завдання – розібратися з формулою, на підставі якої розраховується нормативно-грошова оцінка земельних ділянок. Народний депутат окремо наголосила на важливості співпраці з Асоціацією у питаннях захисту прав та інтересів органів місцевого са-

громади». Але, за його словами, ще потрібно вирішити багато проблем на законодавчому рівні: «Пора ліквідувати купу протиріч, що існують між районним радами, райдержадміністраціями та ОТГ. Цей трикутник треба розірвати». Щодо Закону про службу в органах місцевого самоврядування, що був ветоаний Президентом, народний депутат висловив переконання, що документ буде доопрацьовано і знайдено компроміс. О.Дехтярчук також відзначив важливість співпраці з АМУ у підготовці законопроекту Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення №6466, що зареєстрований 18 травня цього року. Також парламентар, який є одним з авторів проекту, наголосив на необхідності залучення АМУ та її регіональних консультантів до пропагування і просування проекту Закону.

До обговорення перспектив розвитку законодавства приєдналися представники профільних міністерств. Так, представник Міністерства соціальної політики

виступила з питань, що виникають перед об'єднаними громадами щодо соціального захисту, соціальних виплат та соціального обслуговування населення. Представник Міністерства фінансів підкреслила, що Мінфін плідно співпрацює з АМУ щодо врахування інтересів місцевого самоврядування у бюджетних питаннях. Так, зростаючі показники виконання місцевих бюджетів дали змогу збільшити інвестиційні ресурси місцевих бюджетів та спрямовувати ці кошти на інфраструктурні проекти, підвищення якості життя у громадах. Представник Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ розкрила питання щодо подальших кроків у створенні законодавчого поля для продовження децентралізаційної реформи.

На завершення роботи семінару-наради Виконавчий директор АМУ О.Слобожан обговорив з регіональними консультантами питання планування та реалізації Проекту ПУЛЬС.

моврядування.

Член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування **О.Дехтярчук** зазначив, що реформування органів місцевого самоврядування просувається досить швидкими темпами: «Карта України стрімко «зеленіє», адже цим кольором позначаються об'єднані територіальні

«МАРШРУТИ УСПІХІВ»: ІВАНО-ФРАНКІВСЬК ПОДІЛИВСЯ ДОСВІДОМ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДОСТУПНОСТІ ПОСЛУГ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДОЮ

Асоціація міст України впроваджує загальнонаціональну Програму обмінних візитів «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування. Цикл щомісячних навчальних поїздок організовується в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується за підтримки USAID. Головна мета - поширення кращих практик та успішного досвіду вирішення місцевих проблем та впровадження новацій, зокрема, завдяки зростанню місцевих бюджетів внаслідок децентралізації та отримання нових повноважень в процесі секторальної децентралізації.

17-18 травня в Івано-Франківську проходив навчальний візит на тему «Використання сучасних інформаційних технологій у забезпеченні доступності послуг та зв'язків з громадою Івано-Франківської міської ради». На захід прибули 30 представників органів місцевого самоврядування з 20 областей України.

Навчальний візит відкрив Івано-Франківський міський голова **Руслан Марцінків**. Виступаючи перед учасниками, він наголосив, що в місті зроблено чимало в напрямку розвитку електронного врядування, надання адміністративних послуг, доступу громади до проектів рішень виконавчого комітету, сесій міськради тощо. А Івано-Франківськ нині входить до трійки найбільш відкритих міст щодо доступності інформації для громади. «Місто має чим похвалитися, адже новітні технології у комунікуванні та наданні послуг громаді активно застосовуються в Івано-Франківську. Важливо, що міста мають змогу переймати успішні практики. Івано-Франківськ відкритий для обміну досвідом та співпраці», - зауважив міський голова. Також Руслан Марцінків підкреслив, що Асоціація міст України сприяє поширенню такого досвіду.

Начальник відділу програмного забезпечення Івано-Франківської міської ради **Андрій Чайківський** розповів про цифрове перетворення міста: «Всі ви знаєте, що "Smart City", тобто «розумне місто» - популярний тренд у світі», - сказав він. В такому місті зручні електронні сервіси діють у різних сферах життя. Івано-Франківськ не перший рік працює над цим. Зокрема, такі сервіси запроваджені в напрямку діяльності органів влади Івано-Франківська. Це - офіційний сайт міста, на якому можна

знайти інформацію про те, де отримати певні адмінпослуги, звернутися до влади, оформити субсидію тощо. Також у всіх виконавчих органах міської влади та комунальних підприємствах працює електронний документообіг. Зараз між ними немає паперового листування». Андрій Чайківський також розказав гостям про пряму трансляцію сесій міської ради в Ін-

тернеті, роботу із соцмережами та електронну приймальню ради.

Керівник секретаріату Івано-Франківської міської ради **Наталія Карабин** презентувала можливості сайту міської ради. Вона зазначила, що він представляє собою відкритий інформаційний простір для громади та націлений на висвітлення усіх етапів роботи Івано-Франківської міської ради.

Директор ТОВ «Техноінфософт» **Руслан Євчин** та секретар наглядової ради КП «Міська інвестиційна управляюча компанія» **Вадим Войтик** розказали учасникам про можливості першого муніципального контакт-центру міста «15-80», робота якого налагоджена таким чином, аби людина могла отримати необхідну допомогу набагато швидше, ніж раніше – коли потрібно було чекати вільного оператора годинами. Крім того, спікери розказали про міські електронні сервіси, які дозволяють контролювати якість роботи служб у сфері житлово-комунального господарства.

Далі учасники візиту вирушили до Центру надання адміністративних послуг м. Івано-Франківська та його територіальних підрозділів, де начальник управління адміністративних послуг Івано-Франківської міської ради **Богдан Питель** розказав про досвід роботи міського центру надання адмінпослуг. На сьогоднішній день, він надає 240 соціальних та адміністративних послуг, а сам центр визнаний одним із найкращих в Україні. Крім того, 49 послуги можна отримати через Інтернет через персональний кабінет. На всі запитання клієнта там відповість віртуальний адміністратор. Цей сервіс стає все більш популярним серед івано-франківців. За словами Богдана Пителя, було надано 2386 електронних послуг за минулий рік.

Для зручності містян, у 2016 році було створено 2 територіальних підрозділи центру надання адмінпослуг, які успішно працюють та кожного дня оптимізують і покращують свою роботу. Як центральний офіс, так і територіальні підрозділи оснащені системою електронної черги. Крім того, можливо здійснити попередній запис на прийом, отримати он-лайн консультацію, дізнатися всю необхідну інформацію про перелік документів, статус надання послуги або смс-повідомлення про її готовність та багато іншого. Все це – через сайт центру надання адмінпослуг, а також мобільні додатки «Універсам-SMS» та «Мобільний Івано-Франківськ».

У центрі встановлене новітнє обладнання для зручності отримання послуг – від устаткування для оформлення біометричних закордонних паспортів до найновішої системи видачі готових документів. Неабияким досягненням Івано-Франківської міської ради є те, що в неї вдалося залучити власні кошти у створення такого комфортного, сучасного та високотехнологічного центру.

Другий день візиту розпочався з поїздки до Інтернет-центру Міської центральної бібліотеки, яка також стала осередком втілення новітніх IT-розробок івано-франківців.

Спеціаліст Івано-Франківської міської централізованої бібліотечної системи **Олена Цюпер** розказала, що завдяки передовим технологіям на сайті бібліотеки створено електронний каталог, який наразі налічує 300 тисяч книг та має встановлений онлайн-чат з бібліотекарем. У кожному відділенні бібліотеки, яких загалом 17, діє безкоштовний Wi-Fi. Заклад переведено на електронний документообіг - там відмовились від паперових карток читача. Тепер використовуються спеціальні сканери та наліпки для книг із штрих-кодами. При скануванні штрих-коду система самостійно вносить дані про читача через його електронний читачський квиток. У бібліотеці наголошують, що після введення таких новинок у бібліотечну систему, читачів стало набагато більше.

АМУ: ХРОНІКА, ПОДІЇ, КОМЕНТАРІ

Завершальне пленарне засідання візиту пройшло у Івано-Франківській міській раді. Представники органів місцевого самоврядування ознайомилися з ще однією новацією Івано-Франківська - інформаційною системою «Бюджет міста». «Ця інформаційна система є простим та зручним інструментом управління бюджетом, спрямованим на збільшення ефективності використання коштів місцевих громад у тому, що стосується планування, виконання та аналізу бюджетів. Цей інструмент допоміг зробити бюджет міста прозорим, відкритим та підконтрольним», - розповів начальник відділу програмування та комп'ютерного забезпечення фінансового управління виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради **Ігор Жигайло**.

Директор департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради **Михайло Смушак** зупинився на темі онлайн-комунікацій, які є важливим інструментом управління в системі державної влади та місцевого самоврядування та представив електронний сервіс «Комуналка», який, за його словами, є платформою для спілкування громади, бізнесу та влади.

Обговорюючи результати візиту, учасники зазначили, що візит дав їм багато нових знань, які можна втілити у своєму місті та подякували Асоціації міст України за організацію. «Я познайомилась із досвідом, який по-справжньому корисний. Особливо привернули мою увагу електронні сервіси комунальної управляючої компанії. Це велике напрацювання. Працівники програмного та комп'ютерного відділів Івано-Франківської міської ради не тільки на високому рівні виконують свої завдання, а й додають до свого проекту любов і небайдужість до рідного міста. Тож я хочу подякувати Асоціації міст України за змістовний навчальний візит та можливість набутти нові знання», - зазначила Керуючий справами виконавчого комітету Тульчинської міської ради Вінницької області **Леся Косенко**.

«У містах України є дуже багато напрацювань, які заслуговують на увагу і їх варто запозичувати іншим. Івано-Франківськ під час цього заходу поділився своїми інноваційними формами роботи. Завдяки проекту «Маршрути успіхів» невдовзі ми матимемо нагоду переймати досвід у наших колег з інших міст України», - сказав, підбиваючи підсумки, заступник керуючого справами - начальник управління організаційно-інформаційної роботи та контролю Івано-Франківської міської ради **Андрій Лис**.

СТОРІНКА ГОЛОВИ АМУ

**В.КЛИЧКО ВРУЧИВ ФУТБОЛЬНУ ФОРМУ ЧЛЕНАМ ЗБІРНОЇ
ФУТБОЛЬНОЇ КОМАНДИ УКРАЇНСЬКИХ МЕРІВ**

17 травня Голова Асоціації міст України, Київський міський голова В.Кличко зустрівся з членами збірної футбольної команди українських мерів та передав їм комплекти футбольної форми.

«Я радий вітати членів збірної футбольної команди українських мерів. Вже завтра ви поїдете до польського міста Пажечно, де 19 травня відбудеться товариський футбольний матч між збіркою українських мерів та збіркою мерів міст Польщі. Впевнений, що ви зможете гідно представити Україну», – зазначив Голова АМУ. Члени збірної подякували В.Кличку за нову форму та подарували йому шарф із символікою команди українських мерів.

В.Кличко нагадав, що під час загальних зборів Асоціації міст України у грудні 2016-го року до нього звернувся координатор збірної, депутат Боярської міськради Т.Добрівський з проханням вирішити проблему із забезпеченням спортивною формою футбольної команди мерів. Зусиллями Голови Асоціації проблема вирішена і наші футболісти у повній екіпіровці поїхали на змагання.

Товариський футбольний матч між збіркою українських мерів та збіркою мерів польських міст відбувся 19 травня у польському місті Пажечно. Організаторами футбольного змагання виступили Асоціація міст України, Асоціація міст Польщі та мерія міста Пажечно. «Товариський матч, на жаль, програний з рахунком 2:1 Польщі. Перший тайм грали здорово, вигравали з рахунком 1:0, але, на жаль, не втри-

АМУ: ХРОНІКА, ПОДІЇ, КОМЕНТАРІ

мали перемогу. Дякую гравцям, вболівальникам, АМУ за підтримку!», – зазначив Т.Добрівський.

Матч між українською та польською футбольними командами мерів було проведено у рамках підготовки до Чемпіонату Європи серед представників місцевого самоврядування, що відбудеться у 2020 році.

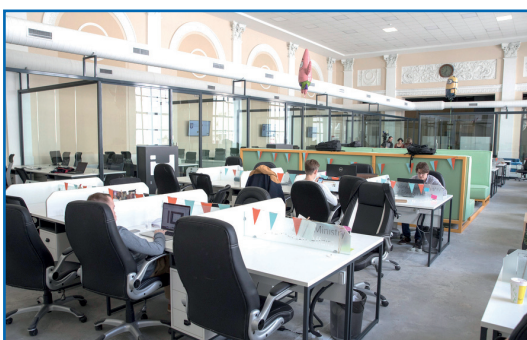
Нагадаємо, I Чемпіонат Європи з футболу серед команд мерів відбувся у 2008 році у місті Зальцбург (Австрія). Тоді збірна команда українських мерів посіла третє місце з-поміж 9 команд переважно центрально-європейських країн.

Також українська команда брала участь в II Чемпіонаті Європи з футболу серед команд мерів, що пройшов у 2012 року в місті Тихи (Польща). У змаганнях брали участь команди представників місцевого самоврядування України, Польщі, Італії, Словаччини, Словенії, Південного Тиролю, Німеччини, Австрії та Чехії. Збірна України тоді потрапила у фінальну частину престижного турніру.

III Чемпіонат Європи з футболу серед міських голів у 2016 році приймало місто Угерське Градіше (Чехія). Українська збірна посіла 4 місце серед команд з 12 країн Європи: Словаччини, Чехії, Хорватії, Польщі, України, Словенії, Італії, Німеччини, Південного Тиролю та Австрії.

КИЇВ

На Хрещатику відкрився iHUB

25 травня у столиці відкрився коворкінг-центр iHUB. У відкритті взяв участь Київський міський голова В.Кличко. «Два роки ми працювали над реалізацією цього проєкту. І я дуже радий, що сьогодні ми відкриваємо сучасний центр інновацій та ІТ-технологій iHUB у центрі нашої столиці. Я впевнений, що цей iHUB буде найбільшим інкубатором в країні, де втілюватимуться найамбітізніші інноваційні та технологічні стартапи», - зазначив мер столиці.

Меморандум про співпрацю у створенні центру iHUB з Фондацією Seed Forum Norway та Благодійним фондом Seed Forum Ukraine був підписаний у вересні 2015 року. Для розміщення центру було виділено історичну будівлю на Хрещатику, 10, яка потребувала ремонту та значних капіталовкладень. До речі, реконструйований будинок залишається у власності громади Києва.

Сьогодні iHUB - це сучасний простір площею 1600 кв.м, де розташовані: 190 робочих місць, 7 конференц-кімнат для переговорів, 2 конференц-зали, 6 зон відпочинку, 11 окремих кімнат для команд, 4 зали для проведення тренінгів. Центр забезпечує стартапи, ІТ-компанії, фрілансерів необхідною освітою та навичками, менторською підтримкою, допомогою у залученні інвестицій та якісною інфраструктурою. Також iHUB проводить різноманітні освітні заходи: тренінги, воркшопи, майстер-класи, зустрічі, змагання, хакатони та конференції з напрямків ІТ-технологій, бізнес-планування, маркетингових стратегій.

ТРОСТЯНЕЦЬ

Реалізується інвестиційний проєкт будівництва сонячної електростанції

У травні у Тростянці розпочалося будівництво першої в Сумській області сонячної електростанції. Інвестиційний проєкт реалізує німецька компанія Global Green Energy, перший транш, який планується освоїти – 10 млн євро.

Для розташування станції місто виділило інвестору в оренду дві земельні ділянки загальною площею 20 га.

Потужність майбутньої СЕС складе 5,6 МВт.

Вона зможе повністю забезпечити потреби міста. Очікується, що сонячна електростанція запрацює вже наступного року.

Варто відмітити, що це не перший проєкт Тростянця у сфері сонячної енергетики. У місті вже кілька років діє система вуличного освітлення з ліхтарями на сонячних елементах живлення.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

На сміттєзвалищі у селі Рибному працює перша у західній Україні біогазова установка

Станцію побудовано на найбільшому полігоні твердих побутових відходів Івано-Франківської області (КП «Полігон ТПВ»). Для виробництва біогазу на сміттєзвалищі пробурено 28 свердловин та встановлено дві когенераційні установки по 330 кВт*год кожна.

На будівництво з міського бюджету не витрачено жодної гривні - роботи проводилися за інвестиційним проектом, відібраним на відкритому конкурсі.

За словами Івано-Франківського міського голови Руслана Марцінків, біогазова установка допоможе вирішити не тільки проблему ліквідації сміття, вироблення енергії, але й убезпечить полігон від самозагоряння.

Вироблена біогазовою станцією електроенергія забезпечить потреби полігону та реалізовуватиметься за «зеленим тарифом».

ХАРКІВ

Реалізується програма «безпечне місто»

У Харкові встановлюють системи відеоспостереження для захисту критично важливих об'єктів від загроз різного характеру. В першу чергу міською програмою «Безпечне місто Харків» передбачається впровадження системи відеоспостереження на площі Свободи. Силами КСП «Інженерні мережі» вона впроваджена і зараз працює в тестовому режимі.

Для цього об'єкту була обрана унікальна система відеоспостереження, яка включає в себе камери надвисокої роздільної здатності, що забезпечує повний контроль за територією з масовим скупченням людей. Камери здатні фіксувати найдрібніші подробиці. Розрахунок і вибір зон дозволить практично повністю контролювати територію площі і уникнути «мертвих зон».

Камери підключені у єдину мережу передачі даних, можуть працювати як при 40 градусах морозу, так і при 50 градусах вище нуля. Унікальне програмне забезпечення системи може обробляти потоки відеоданих надвисокої роздільної здатності без використання потужних комп'ютерів. Завдяки цьому в процес забезпечення безпеки міста можна залучити більшу кількість операторів, а також швидко і ефективно вести пошук інформації для виявлення об'єктів як в реальному часі, так і з відеоархіву. Також система оснащена пристроями зв'язку, за допомогою яких про екстрену або підозрілу ситуацію на пл. Свободи можна повідомляти операторам силових відомств.

Нагадаємо, що програма «Безпечне місто Харків» затверджена 14 вересня 2016 року на сесії Харківської міської ради. Виконання програми розраховано терміном до 2020 року і покладено на КСП «Інженерні мережі».

ТЕРНОПІЛЬ

Місто розвиває велоінфраструктуру

У 2017 році Тернопіль витратить на нові велодоріжки і велопарковки 700 тисяч гривень. Велоінфраструктура створюється в рамках реалізації відповідної міської програми.

Цьогоріч за виділені з міського бюджету кошти у Тернополі планується облаштувати нові велодоріжки на вулиці Руській, на перехресті вулиць Замкова, Руська, Шашкевича, а також в межах транспортної розв'язки на вулицях Збаразька, Енергетична, проспект Злуки та на вулицях Текстильна-Промислова.

Наразі вже почалося встановлення нових велопарковок поруч з медичними установами, навчальними закладами, у парках і скверах. Загалом їх буде близько сорока. Монтажні роботи триватимуть впродовж весняно-літнього періоду.

ЛЬВІВ

На вулицях міста будуть встановлені експериментальні дорожні знаки для велосипедистів та електромобілів

Львів стане першим українським містом, де діятимуть експериментальні дорожні знаки для велосипедистів, електромобілів та батьків з дітьми. Таке рішення прийняли депутати на сесії Львівської міськради. Місця для встановлення знаків визначить комісія з безпеки дорожнього руху.

Інформаційні знаки розробили фахівці управління транспорту міської ради спільно з активістами ГО «Львів – безпечне місто», ініціативи «Місто, дружнє для дітей», представниками Tesla Club Ukraine та депутатами міськради. Такі дорожні знаки, хоч і не передбачені ДСТУ, але допоможуть зробити дороги безпечнішими, вони є суто інформаційними і не передбачають штрафів.

Львівський міський голова Андрій Садовий зазначив, що знаки встановлять у якості експерименту, а якщо вони доведуть

свою ефективність, вирішуватимуть чи робити їх постійними.

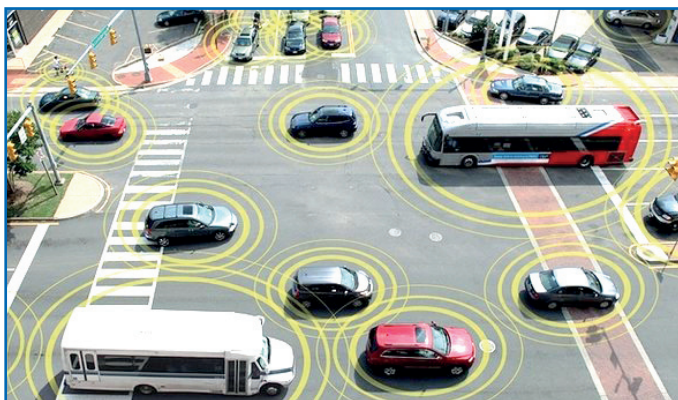
Жовтий дорожній знак із зображенням дівчинки з льодяником встановлюватиметься в місцях, де діти часто переходять дорогу – біля шкіл чи на переходах.

Знак «Місце для паркування батьків з дітьми» встановлюватиметься на паркінгах біля лікарень, шкіл тощо. Також затверджені знаки, що позначатимуть місця для зарядки електромобілів та місця для зупинки транспорту, який розвантажує привезені до магазинів і закладів харчування товари.

Крім того, на велодоріжках встановлять таблички, що позначатимуть напрям руху велотранспорту. Таблички «Для електромобілів» та «Крім електромобілів» встановлюватимуться під знаками і позначатимуть, що дія знаку поширюється виключно на електромобілі або ж на весь транспорт, крім електромобілів.

ДНІПРО

У місті запрацював «розумний» світлофорний комплекс

У Дніпрі на одній з найскладніших ділянок Запорізького шосе запрацював перший «розумний» світлофорний комплекс. Світлові сигнали добре видно з будь-якої смуги, адже закріплені світлофор прямо над проїзною частиною

На відміну від звичних пристроїв для регулювання руху, новий світлофорний об'єкт обладнано енергозберігаючими LED-лампами, а також спеці-

альною кнопкою, якою пішоходи можуть самостійно перемикає його на зелене світло.

Міська рада планує встановити такі світлофори на найбільш складних перехрестях, кінця року буде замінено близько 15 світлофорів.

До речі, термін служби нових світлофорних комплексів складе близько 30 років.

КИЇВ

У столиці після реконструкції відкрито велотрек

20 травня відбулося урочисте відкриття після реконструкції Київського велотреку. Вартість відновлення громадського спортивного об'єкту склала близько 100 мільйонів гривень, які повністю виділені з міського бюджету.

Полотно велотреку було повністю відновлено та зроблено відповідно до найвищих стандартів якості – на ньому немає жодного шву. Крім того, відбулася реставрація будівлі з переодя-

гальнями та тренувальним залом для спортсменів, а також трибуни для 280 глядачів. Поруч є паркінг на 40 машиномісць, де може зупинитися транспорт із велосипедними командами.

Як розповів Київський міський голова В.Кличко, останні змагання на велотреку відбулися у 1999 році і після цього розпочався його занепад. У 2006 - земельну ділянку під велотреком віддали під забудову, згодом велотрек частково знесли і забудовник звів упритул до віражу багатоповерхівку. «Я дуже вдячний активістам і небадужій громадськості. Ми всі разом відвоювали велотрек у забудовника, повернули його громаді міста і реконструювали. Мало хто вірив, коли ми збиралися тут навесні 2014-ого, що відродження велотреку можливе. Але нам все вдалося», – наголосив мер столиці.

USAID | **УКРАЇНА**
 ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
 СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**ПРОЕКТ “РОЗРОБКА КУРСУ НА ЗМІЦНЕННЯ
 МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ” (ПУЛЬС)**

Парламент ухвалив важливий для підприємств водопостачання та водовідведення Закон

18 травня Верховна Рада України ухвалила у другому читанні та в цілому урядовий Проект закону про внесення змін до закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (щодо удосконалення деяких положень) №4582 від 4.05.2016р.

Законопроект розроблений Урядом з метою забезпечення стабільного рівня обслуговування населення питною водою нормативною якістю, поліпшення якості надаваних послуг підприємствами водопостачання та водовідведення, надійного функціонування інженерних систем цих підприємств, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та з метою забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

Так, зокрема, Закон надає можливість органам місцевого самоврядування вирішити проблему приймання стічних вод.

Нагадаємо, що Урядом було скасовано наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 19.02.2002 №37, яким були затверджені Правила приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, а також Інструкція про встановлення та стягнення плати за скид промислових та інших стічних вод у системи каналізації населених пунктів. Ці акти були затверджені відповідно до положень чинного на той момент законодавства, яким було передбачено, що за забруднення навколишнього природного середовища на основі фактичних обсягів викидів, лімітів скидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище і розміщення відходів встановлюється відповідний збір. У зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України, вимоги стягнення цього збору, а також відповідні повноваження органів місцевого самоврядування втратили свою правову обґрунтованість, таким чином 10 березня 2017 року Уряд ухвалив розпорядження, згідно якого зазначені акти втрачали чинність через два місяці після його опублікування, а саме 21 травня 2017 року. Таким чином, з 21 травня 2017 року питання прийняття стічних вод не регулювалося нормативно-правовими актами, що в свою чергу могло призвести до непередбачуваних наслідків.

Проте прийнятий урядовий законопроект надав можливість вирішити зазначену проблему. Так згідно його положень, органи місцевого самоврядування наділяються повноваженнями затвердження місцевих правил приймання стічних вод і визначення розміру плати за їх очищення. Окрім того, прийнятий Закон дає можливість вкладати кошти у сферу водоочищення, підготовки питної води, а це також можливість підвищити ефективність експлуатації відповідних споруд, зменшити тарифи, а також посилити відповідальність за експлуатацію і забруднення навколишнього середовища.

Необхідно відзначити, що це не перший законопроект, спрямований на вирішення проблем водопостачання та водовідведення, у розробці та лобіюванні якого приймала участь Асоціація міст України.

Асоціація підтримала й урядовий законопроект №4582, прийнятий 18 травня Верховною Радою України. Віце-прем'єр-міністр - Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко в ході обговорення в парламентській залі звернув на це увагу народних депутатів України. «Якщо сьогодні цей закон не буде підтримано, то практично не зможуть вступити в дію правила прийому стічних вод. Це означає, що каналізація буде безконтрольною, поступати у річки, поступати до мереж. Сьогодні і Асоціація українських міст, і Асоціація водоканалів, і всі, кого турбує питна і чиста вода, якість цієї води, підтримують цей законопроект. Прошу ще раз сконцентруватися і підтримати цей законопроект у другому читанні, тому що без правил, які зазначені у цьому законі, неможлива підготовка якісної питної води», - сказав Г.Зубко.

Зареєстровано законопроект щодо приєднання територіальних громад сіл, селищ до міст обласного значення

У Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо добровільного приєднання територіальних громад сіл, селищ до територіальних громад міст обласного значення» (№6466 від 18.05.2016 року).

Законопроект ініційовано групою народних депутатів, серед яких й члени Міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток місцевого самоврядування».

Проект Закону спрямований розблокування процесу укрупнення територіальних громад міст обласного значення.

Завданнями законопроекту є прирівняння територіальних громад міст обласного значення до об'єднаних територіальних громад для застосування ними процедури добровільного приєднання.

Прийняття цього проекту дозволить значно активізувати процес добровільного приєднання до територіальних громад міст обласного значення інших територіальних громад. Також він стане новим сильним поштовхом децентралізації публічної влади та створення нових великих територіальних громад.

Асоціація міст України була залучена до розробки законопроекту №6466 та підтримує його прийняття.

23 травня народний депутат Дехтярчук О.В., виступаючи на семінарі-нараді для регіональних консультантів АМУ та представників ЗМІ відзначив важливість співпраці з Асоціацією у підготовці законопроекту №6466 і наголосив на необхідності залучення АМУ та її регіональних консультантів до пропагування та просування проекту Закону.

За інформацією Аналітичного Центру АМУ

РОЗ'ЯСНЮЄ:

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ**Яким чином буде призначатися або обиратися староста у територіальній громаді, що приєдналася?**

Відповідно до статті 8-3 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» сільський, селищний голова територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади, виконує обов'язки старости відповідно до закону на період повноважень ради об'єднаної територіальної громади поточного скликання. За ним зберігаються розмір та умови оплати праці, що були йому встановлені як сільському, селищному голові до приєднання.

Тобто, на території територіальних громад, що приєдналися, продовжує діяти попередній територіальний поділ, у межах якого повноваження старости будуть виконувати колишні селищні та сільські голови. Перед черговими виборами відповідні ради мають утворити старостинські округи.

Вибори старост у разі приєднання не проводяться. При цьому, якщо посада голови на час приєднання була вакантною або колишній голова відмовляється виконувати обов'язки старости, то рада призначає вибори старости у встановленому Законом України «Про місцеві вибори» порядку. У цьому випадку старостинський округ необхідно створити до ініціювання таких виборів.

Яким чином будуть проводитися додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад від територіальних громад, що приєдналися до сільської, селищної об'єднаних територіальних громад?

Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеві вибори» (далі - Закон) додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад проводяться за мажоритарною системою відносної більшості в одномандатних виборчих округах, на які поділяється територія територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Право голосу на додаткових виборах депутатів сільської, селищної ради мають громадяни України, які мають право голосу відповідно до статті 70 Конституції України, належать до територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», та проживають у межах відповідного виборчого округу (стаття 3 Закону).

Згідно зі статтею 14 Закону додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад від територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», призначаються Центральною виборчою комісією в порядку, визначеному законом.

Додаткові вибори призначаються не пізніше ніж за 70 днів до дня виборів, а виборчий процес розпочинається за 50 днів до дня додаткових виборів (стаття 15 Закону).

Відповідно до статті 16 Закону загальний склад сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади збільшується понад визначений частиною третьою цієї статті внаслідок проведення додаткових виборів депутатів сільської, селищної ради додатково на кількість новоутворених одномандатних виборчих округів, яка визначається як відношення кількості виборців територіальних громад, що приєдналися, до кількості виборців те-

риторіальної громади, до якої приєдналися, помножене на загальний склад ради, визначений частиною третьою цієї статті, але не менше кількості територіальних громад, що приєдналися.

Для проведення додаткових виборів депутатів сільської, селищної ради відповідна сільська, селищна територіальна виборча комісія не пізніше як за 38 днів до дня додаткових виборів на території територіальних громад, що приєдналися до об'єднаної територіальної громади, утворює одномандатні виборчі округи з приблизно однаковою кількістю виборців у кожному в кількості, що дорівнює кількості новоутворених округів, яка визначається відповідно до частини п'ятої статті 16 Закону.

Орієнтовна середня кількість виборців в одномандатних виборчих округах визначається територіальною виборчою комісією на підставі відомостей Державного реєстру виборців про кількість виборців, які проживають на території відповідної територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», що подаються органом ведення Державного реєстру виборців до територіальної виборчої комісії не пізніше як за 40 днів до дня виборів (стаття 17 Закону).

Згідно зі статтею 93-1 Закону депутати сільських, селищних рад, обрані на додаткових виборах, здійснюють свої повноваження до обрання нового складу ради на наступних чергових місцевих виборах у порядку, встановленому Конституцією та законами України.

Протягом останніх шести місяців повноважень депутатів, обраних на попередніх чергових місцевих виборах, додаткові вибори не призначаються та не проводяться.

Повноваження територіальної виборчої комісії територіальної громади, що приєднується до об'єднаної територіальної громади, припиняються з моменту прийняття сільською, селищною радою рішення про приєднання до об'єднаної територіальної громади. Повноваження щодо проведення додаткових виборів здійснюються територіальною виборчою комісією, створеною на території об'єднаної територіальної громади, до якої приєднується територіальна громада.

З якого моменту припиняються повноваження ради та виконавчого комітету територіальної громади, що приєдналася до ОТГ?

Відповідно до статті 8-3 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» повноваження сільської, селищної ради та сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до сільської, селищної об'єднаної територіальної громади, припиняються з моменту офіційного оголошення відповідною територіальною виборчою комісією на сесії сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади рішення про підсумки додаткових виборів та визнання повноважень не менше половини депутатів від територіальної громади, що приєдналася, обраних на виборах до сільської, селищної ради об'єднаної територіальної громади.

Повноваження сільської, селищної ради та сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до міської об'єднаної територіальної громади, припиняються з моменту прийняття сільськими, селищними, міськими радами рішення про приєднання до міської об'єднаної територіальної громади.

З моменту припинення повноважень сільського, селищного голови територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади, його повноваження набуває сільський, селищний, міський голова об'єднаної територіальної громади.

Сільський, селищний голова територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади, виконує обов'язки старости відповідно до закону на період по-

вноважень ради об'єднаної територіальної громади поточного скликання. За ним зберігаються розмір та умови оплати праці, що були йому встановлені як сільському, селищному голові до приєднання.

З дня припинення повноважень сільською, селищною радою територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади, у порядку, визначеному цим Законом, здійснюється реорганізація відповідних юридичних осіб - сільської, селищної ради, її виконавчого комітету шляхом їх приєднання до відповідних юридичних осіб - сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету об'єднаної територіальної громади. Після завершення реорганізації відповідні юридичні особи - сільська, селищна рада, її виконавчий комітет припиняються у порядку, визначеному цим Законом.

У громаді створено відділ освіти, культури, молоді та спорту, чи правомірним є призначення на посаду начальника такого відділу людини без педагогічної освіти, а з освітою культуролога?

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних, міських рад є затвердження за пропозицією сільського, селищного, міського голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на їх утримання.

Згідно з наказом Головного управління державної служби України від 29 грудня 2009 року № 406 «Про затвердження Типових професійно-кваліфікаційних характеристик посадових осіб місцевого самоврядування начальник управління, відділу (самостійного), іншого виконавчого органу міської (районної в місті) ради повинен, окрім іншого, мати повну вищу освіту відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста.

Оскільки начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту Вашої громади має освіту культуролога, він може виконувати функціональні обов'язки керівника цього органу.

Чи повинні оприлюднюватись кадрові розпорядження міського голови та офіційному сайті? Чи мають кадрові розпорядження надаватись на запит громадянам?

Названий різновид документів не підпадає під визначені статтею 6 закону «Про доступ до публічної інформації» різновиди інформації з обмеженим доступом: конфіденційної, таємної, службової.

Зокрема, до службової законом віднесена інформація, «що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрішню службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони

пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень». Кадрові розпорядження сюди, очевидно, не відносяться.

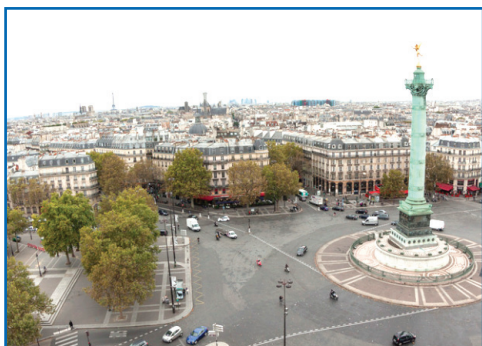
Таким чином, вважаю, вона має оприлюднюватися у встановленому зазначеним законом порядку і надаватися на запити.

**УВАГА! КОНСУЛЬТАЦІЮ ЕКСПЕРТІВ АМУ МОЖНА ОТРИМАТИ,
НАДІСЛАВШИ ЗАПИТ У БЛОЦІ “КОНСУЛЬТАЦІЇ”
НА САЙТІ АСОЦІАЦІЇ AUC.ORG.UA**

Досвід європейських міст

Париж, Франція

Головний тренд - більше дерев та менше автомобілів на центральних площах міста

Довготерміновий план перепланування міста передбачає створення пів-пішохідних зон у найпопулярніших громадських місцях.

У минулому році мер столиці Енн Ідальго обіцяла причепурити сім головних паризьких площ. У березні цього року, після консультацій з громадськістю, мерія розробила докладні плани трансформації цих знаменитих красивих місць до 2020 року.

Якщо подивитися на деталі, стає зрозуміло, що кожна площа стане пів-пішохідною, тобто обов'язкові 50 відсотків поверхні буде віддано пішоходам. Це означає, що доволі великі ділянки, які нині відведені для автомобілів, надалі будуть заборонені для руху транспорту. У цій статті буде розглянуто три з семи планів перетворення, щоб побачити, як ці пішохідні зони дадуть більше простору, щоб дихати.

Площа Бастилії

На цій площі, побудованій над місцем в'язниці Бастилії, макет реорганізації базується на переосмисленні шляху для руху автомобілів. Пам'ятна колона на площі в даний час стоїть відрізана у центрі величезного кільця, схожа скоріше на шпindel гігантського програвача. Ефект монументальний, але середина площі недоступна. Проект передбачає об'єднання території біля колони з пішохідними зонами навколо площі та вздовж набережної. Смуги автомобільного руху будуть звужені. Пішохідна територія буде облаштована вуличними меблями, будуть висаджені дерева та кущі.

Площа Нації

Площа вже має доволі широку зелену зону навколо монументу. У новій конфігурації як центральне коло, так і зони навколо площі буде розширено та озеленено. Смугу для руху авто буде звужено та встановлено обмежувальні бампери. Завдяки цьому утвориться великий простір для проведення громадських заходів.

Площа Мадлен

Ця центральна площа, орієнтована на церкву Наполеона і присвячена славі його армій, завжди була красивою. Але через щільний рух авто та відсутність магазинів вона скоріше придатна для милування з вінка туристичного автобусу, ніж для пішохідних прогулянок. Нова конфігурація покликана допомогти гуманізації цього простору, не тільки дати більше місця для пішоходів і дерев, але й перетворити його в ринок. Щотижневий ринок буде проходити в рамках існуючої алеї, в той час як квітковий ринок буде вста-

новлений з іншого боку церкви.

Всі ці зміни разом спрямовані на те, щоб зробити Париж більш доступним. Ще коли Барон Хаасманн реконструював місто у середині 19 сторіччя, він зіткнувся з неймовірними просторами площ та проспектів. У 20 сторіччі автомобілі заповнили ці території, перетворюючи багато грандіозних просторів на острови, відокремлені один від одного безперервними потоками транспорту.

Париж вже зробив багато, щоб скоротити затори і поліпшити якість повітря. А в результаті нового редизайну його жителі та гості отримають набагато більше місць для прогулянок і відпочинку.

Рига, Латвія

Розвиток електричної мобільності

Міська влада Риги впроваджує електромобільність з 2010 року через придбання електричних авто для муніципальних служб та шляхом створення інфраструктури для зарядки електромобілів.

У 2007 році місто заснувало Ризьку Енергетичну Агенцію, головною метою якої було впровадження проекту міської системи центрального тепlopостачання. Нині Агентство управляє Центром енергоефективності, що надає консультації жителям міста та місцевим підприємствам.

Влада Риги прагне створити сприятливе середовище для високоякісної мобільності з низьким рівнем забруднення. Тому переважна більшість рішень спрямовані на покращення якості повітря та мінімізацію впливу транспорту на довкілля. Відповідно, всі ці заходи сприятимуть зменшенню викидів CO₂.

Ще один важливий напрям – збільшення обізнаності городян щодо можливостей електромобільності, зокрема електромобілів та електричних байків. У спеціальному демонстраційному центрі можна побачити різноманітні види електричних авто у дії. Також влада міста активно інформує городян про різноманітні Європейські проекти електромобільності.

Перші електричні авто Ризька мерія придбала для потреб муніципалітету у 2010 році. З того часу щороку їх кількість зростає. Сьогодні вже вісім електромобілів обслуговують міські служби та чиновників. Також муніципальне підприємство створило мережу швидкозарядних станцій для електродвигунів.

Всі ці заходи фінансуються спільно Урядом Латвії та Європейськими структурними фондами через програми, спрямовані на реалізацію екологічних транспортних проектів.

Утрехт, Нідерланди

Досвід підтримки соціального підприємництва

Соціальні підприємства у своїй діяльності переслідують конкретні соціальні цілі для загального блага як головної мети. Місцева влада має сприяти його підтримці та розвитку.

Утрехт, друге за величиною місто Нідерландів, приваблює міжнародний бізнес у регіон, створюючи нові можливості для динамічного економічного розвитку. Однак, у той же час, місто стикається з соціальними проблемами, такими як бідність та безробіття. Наприклад, 14% городян у 2014 році мали доходи на мінімальному соціальному рівні, 10 тисяч жителів міста отримують соціальну допомогу, 22 тисячі – підтримку соціальних працівників. Для вирішення таких проблем місто розширює свою роль як надавача послуг. У цьому руслі серйозна увага приділяється неформальним формам підтримки соціально нужденних, громадським ініціативам, мережам громадян, краудфандингу.

Розвиток соціального підприємництва є частиною цієї важливої стратегії. Міська влада прагне зробити таку діяльність новою нормою, щоб соціальним підприємствам належала ключова роль у знаходженні інноваційних рішень для соціальних проблем.

З цією метою місто ідентифікує соціальні підприємства у громаді, підтримує їх зростання та реплікує їх досвід.

Також ця політика знайшла своє відображення у закупівельних правилах, які обов'язково передбачають соціальну складову у тендерах на суму більше 100 тис. євро. За правилами, контрактор має витратити 5% від суми закупівель на соціальні цілі. Це можна зробити кількома шляхами – створити робочі місця для безробітних, придбавати послуги і товари на соціальних підприємствах тощо.

Таким чином міська влада створює сприятливий клімат для розвитку соціального підприємництва та забезпечує відповідальне витрачання коштів місцевого бюджету.

Ще одним елементом стратегії розвитку соціального підприємництва є Фабрика Соціального Впливу – незалежний фонд, одним з головних засновників якого є місто. Його місія – заохочення компаній до визнання соціальної відповідальності та впровадження змін у відповідності до нових норм ринку, сталості та соціального включення.

Також фонд працює для забезпечення побудови соціальних підприємств за ефективними бізнес-моделями, стимулює традиційні компанії вести бізнес у соціально відповідальний спосіб.

Також місто Утрехт працює у безпосередньому партнерстві з соціальними підприємствами та неприбутковими організаціями, які, наприклад, реалізують проекти з навчання безробітної молоді певним професіям, підвищення знань і навичок робітників тощо.

Місто може різноманітними способами вирішувати соціальні проблеми своїх жителів. Одним з чинників успіху Утрехта стало залучення до реалізації своєї стратегії різноманітних партнерів - бізнесменів, соціальних підприємств, міської адміністрації. Також суттєво вплинули й організаційні рішення, спрямовані на підтримку соціального підприємництва. Наріжні камені Утрехтської моделі – це сильна політична воля, розумна політика та участь міської влади у підтримці діючих та нових ініціатив.

Відкладені можливості? Чому місцеві бюджети не квапляться витратити гроші

Юлія Самаєва,

19 травня, газета «Дзеркало тижня»

Уряд не натішиться успіхами фінансової децентралізації. Вже не перший рік ми чуємо про те, що регіони одержали фінансову незалежність і достатній грошовий ресурс для вирішення проблем, що накопичувалися роками. Дійсно, за січень-квітень 2017-го місцеві бюджети збільшилися на 14,5 млрд грн. Зростання істотне – порівняно з аналогічним торішнім періодом доходи регіонів збільшилися майже на 35%. Але ж очікування були значно скромнішими. За прогнозами Мінфіну, зростання власних доходів місцевих бюджетів за весь 2017-й очікувалося на рівні 20%, або 30 млрд грн.

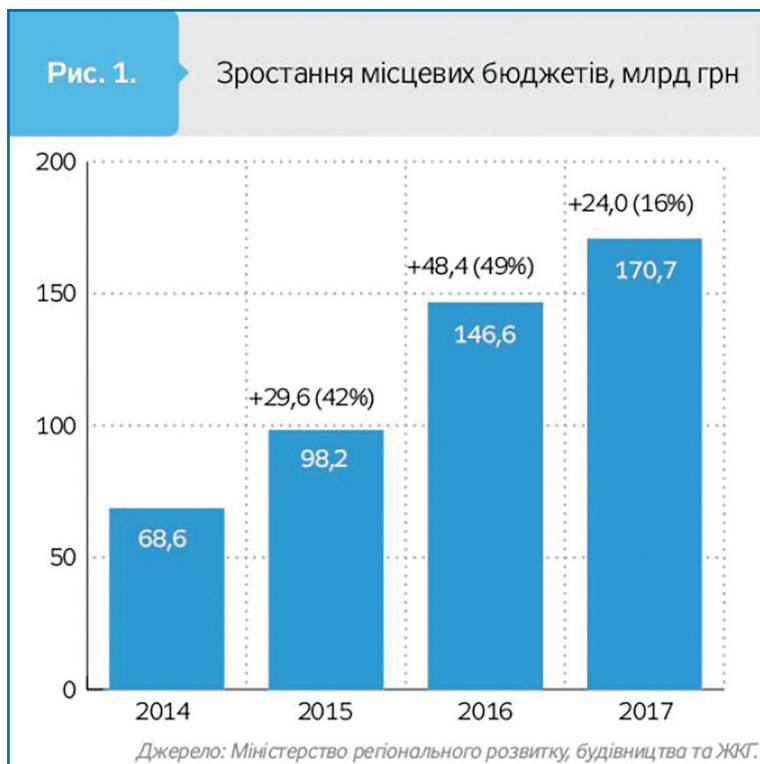
Радіючи успіхам регіонів, центральна влада, наприклад, в особі очільника Держказначейства, та й самого прем'єра періодично докоряє місцевим чиновникам за неефективне використання отриманих ресурсів. Гроші, мовляв, не йдуть на дороги та садки, а на депозитах лежать. І це недалеко від правди: за інформацією ДКУ, за чотири місяці цього року місцеві бюджети розмістили на депозитах у держбанках майже 12 млрд грн. Ми спробували розібратися, у чому причина того, що на місцях депонування вважають кращим за інвестування, і чи такий уже реальний декларований урядом профіцит місцевих бюджетів?

Позитивна динаміка за доходами фіксується з початку реформи децентралізації. За підсумками 2015 р. доходи загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів) збільшилися на 29,6 млрд грн (на 42%), майже до 100 млрд. 2016-го зростання прискорилося до 47%, а обсяг загального фонду місцевих бюджетів становив 146,6 млрд грн. Більш того, отриманий обсяг коштів на 11% перевищив обсяги надходжень, затверджених самими місцевими бюджетами.

Зростанню доходів посприяв як їхній перерозподіл на початку реформи, так і наступні фіскальні зміни. Зокрема, надходження податку на доходи фізосіб торік збільшилися на 24 млрд грн, або на 43,8% порівняно з 2015-м. Вплинуло і зростання середньої зарплати. На руку регіонам було й підвищення ставок єдиного податку для третьої групи платників, що збільшило надходження від неї на 52%. А підвищення ставки для четвертої групи «єдиноподатників» (сільгоспвиробників) у 1,8 разу додало ще 1,5 млрд грн (+74,9%). Крім того, 2016-го збільшилися надходження до місцевих бюджетів податку на майно на 8,9 млрд грн, акцизного податку – на 3,9 млрд і екологічного податку – на 1,6 млрд грн.

Порівняння видатків місцевих бюджетів з їхніми стрімко зростаючими доходами справді дивує. За підсумками минулого бюджетного року, перші не тільки не показали зростання, а навіть не дотягли 6,8% до планових показників. Із запланованого 25,6 млрд грн так і не було освоєно. Частка місцевих бюджетів у видатках зведеного держбюджету все ж таки піросла, але лише на 0,7 п.п., і становила 41,4%.

Якщо проаналізувати, на які цілі витрачалася більша частина грошей, виявляється, що переважно на соціальний захист і забезпечення – 30% усіх видатків (свою роль відіграла система субсидій). Далі йдуть видатки на сфери освіти (27%) і охо-

рони здоров'я (18%), які, як ми пам'ятаємо, забезпечуються субвенціями з держбюджету. А от капітальні видатки становлять лише 15% від усіх видатків на місцях, і за 2016-й вони зросли лише на 3%. Погодьтеся, не зовсім в'яжеться із двозначним профіцитом доходів в останні два роки.

За ідеєю, місцеві громади одержали значні ресурси для капітальних вкладень в інфраструктуру регіонів і вирішення проблем, що накопичувалися роками. То чому ж не поспішають з інвестиціями?

При цьому на Грушевського до підбадьорливої статистики надходжень, як правило, ще додають інформацію про значні залишки на рахунках місцевих бюджетів. А заодно — і про депозити в держбанках згадують.

Так, за даними Мінфіну, на кінець 2016-го залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів становили 47 млрд грн (на 62% більше, ніж на кінець 2015-го). А обсяги їхніх коштів, розміщених на депозитах торік, досягли майже 16 млрд. Додавання двох цих цифр і народило переконання в тому, що регіони мають фінансовий надлишок у 70 млрд, якого не хочуть використовувати.

Складно приховати подив, коли дізнаєшся, наприклад, що Львів у розпал своїх «сміттєвих» проблем вирішив покласти 40 млн грн на депозит в Укргазбанку. Черкаси, які зовсім нещодавно скаржилися, що шість профтехучилищ міста на межі закриття через неможливість знайти 85 млн грн на їхнє утримання, у цей самий час розмістили на депозиті під 20% річних 140 млн. А Чернігів, про стан доріг якого легенди ходять навіть за межами міста, 335 млн грн вирішив залишити в банку. У розумінні обивателя децентралізація — це освітлена вулиця, новий садок і водопровід, а не 300 млн на депозиті.

Висловлюють побоювання і експерти, які спостерігають за ситуацією, справедливо зазначаючи, що уряд, бачачи, що такий істотний ресурс лежить без справи, може переглянути й відкоригувати джерела доходів центрального й місцевих бю-

джетів не на користь останніх. Адже в держбюджеті завжди знайдуться недофінансовані статті.

Утім, в Асоціації міст України ситуацію навколо депозитів не схильні драматизувати. Кошти, розміщені на депозитах, як там стверджують, не «зайві й непотрібні», вони забюджетовані та мають своє цільове призначення.

«Розміщення коштів на депозитах — це інструмент залучення додаткових коштів, щоб вони не залежувалися на казначейських рахунках, — пояснив DT.UA виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан**. — Уряд сам надав такий інструмент місцевим громадам, тому звинувачувати громади в тому, що вони розміщують кошти на рахунках і не вкладають у розвиток інфраструктури, не варто. Тим більше, що це тимчасово вільні кошти, які вже передбачені бюджетом на певні заходи й програми в поточному бюджетному періоді, і вони будуть використані до кінця року, а отримані відсотки можна буде спрямувати на інші потреби громади».

Зрозуміти тих чиновників, які вибирають депонування коштів, можна. Вони роками жили в умовах хронічного недофінансування й у боргах. На відміну від Держказначейства, яке традиційно готове фінансувати всі проекти не раніше жовтня й далеко не завжди повною мірою, банки розміщують кошти місцевих бюджетів до запитання, ще й 20% річних на додачу. Реалізація масштабних проектів так чи інакше потребує дотримання визначених законодавством і часто тривалих процедур розробки проектно-кошторисної документації, проведення експертизи проектів і здійснення публічних закупівель. Увесь цей час кошти можуть перебувати на депозиті в банку, який, на відміну від рахунку в Держказначействі, дає бюджетам додатковий дохід.

Справедливості заради, адже ті самі величезні залишки на рахунках на кінець року — це результат недопрацювань центральної влади, а не місцевої. Саме через те, що кошти держбюджету надходять неплановірно, і найчастіше до регіонів черга доходить ближче до четвертого кварталу. Цих грошей просто не встигають витратити. І ні для кого в уряді (і тим більше в Держказначействі) це не секрет. Наприклад, кошти Фонду регіонального розвитку традиційно раніше початку другого півріччя ДКУ не виділяються. А фонд займається фінансуванням великих інвестиційних проектів. Освоїти всі кошти за час, що залишився до кінця року, далеко не всім вдається. От і залишки на рахунках.

Окрім того, лівова частка загального обсягу розміщених у банках коштів належить окремим бюджетам, і говорити про те, що всі місцеві бюджети використовують цю практику, не об'єктивно.

У лідерах станом на 1 травня (дані ДКУ) Дніпропетровська область — розмістила на депозитах у держбанках 2 млрд грн, Запорізька — 1,2 млрд, Полтавська — 886 млн, Харківська — 973 млн, Одеська — 668 млн, Вінницька — 650 млн, Київська — 589 млн грн. Великі, далеко не найбідніші регіони, в яких, як правило, і реалізують масштабні інвестиційні проекти.

А тепер для контрасту подивимося на позитивні приклади використання коштів «тут і одразу». Парафіївська ОТГ, що об'єднала чотири села та одне селище міського типу, за рік існування відремонтувала дві школи й три дитячі садки. Дахи перекрили, вікна й двері замінили, фасади утепили, закупили нові меблі, посуд, іграшки. У найвіддаленішому селі ОТГ запрацював пункт медичної допомоги з двома медпрацівниками й власним автомобілем. У приміщенні ліквідованої районної лікарні було відкрито Центр первинної медико-санітарної допомоги й Територіаль-

ний центр надання соціальних послуг.

Сторожинецька ОТГ, до якої входять 12 населених пунктів, виділила 900 тис. грн на капітальний ремонт будівлі, у якій буде пункт екстреної медичної допомоги.

Сергіївська ОТГ цього року виділила майже 2 млн грн на капітальний і поточний ремонт доріг у трьох селах. Почали в громаді й будівництво модульної котельні на твердому паливі. Відремонтували сільраду, купили оргтехніку. А ще прийняли місцеву програму «Стимули для медпрацівників», у рамках якої забезпечили місцевого сімейного лікаря не лише зарплатою в 10 тис. грн на місяць, а й службовою квартирою та автомобілем. У Байковецькій ОТГ Тернопільської області, що складається із семи сіл, відновлені всі під'їзні й центральні дороги. Протягом наступних п'яти років керівники громади планують заасфальтувати всі без винятку, навіть найменші, вулиці всіх сіл, що входять в ОТГ. Активно реконструюються й будуються електромережі, усі населені пункти ОТГ освітлені. Вкладаються кошти й у модернізацію — школи, дитячі садки й медзаклади ремонтують, утеплюють, установлюють енергозберігаючі установки.

Це потрібні й правильні ініціативи, але їхні бюджети непорівнянні з сотнями мільйонів областей і районів. І, напевно, суть децентралізації, крім іншого, полягала в тому, щоб дати можливість регіонам розвиватися власним шляхом, вибираючи, що для них важливіше на цей момент — садок, дорога чи депозит. Звичайно, без помилок цього зробити неможливо, але й інших шляхів немає, інакше це вже буде не децентралізація.

Скорочувати фінпідтримку місцевих бюджетів з державного теж поки що не планують. У 2017 р. стартує другий етап реформи міжбюджетних відносин, основним завданням якого є розмежування сфери відповідальності державних і місцевих органів у сферах освіти й медицини. Держбюджет на ці цілі виділив додаткову дотацію в 14,9 млрд грн. Ще 9 млрд (3,5 млрд з Фонду регіонального розвитку, 4 млрд — субвенції соціально-економічного розвитку й 1,5 млрд — субвенції на розвиток інфраструктурних проєктів) буде спрямовано на підтримку об'єднаних територіальних громад, інвестпрограми та розвиток інфраструктури.

Здавалося б, навіщо, адже в доходах профіцит, а видатки не зростають? На думку експертів, фінансове становище на місцях далеко не таке райдужне, як нам подають. Уже зараз на місцевому рівні спостерігається наростання заборгованості перед транспортними підприємствами з компенсації пільгового проїзду окремих категорій громадян, недофінансування установ охорони здоров'я через низьку забезпеченість медичною субвенцією, зниження фінансування ПТУ тощо.

«Профіцит місцевих бюджетів на кінець року навряд чи буде. У цей момент у них виник ряд проблем з фінансуванням установ охорони здоров'я й освіти, — коментує **О.Слобожан**. — Збільшення доходів місцевих бюджетів не означає, що з'явилися вільні кошти. По-перше, слід врахувати інфляційні процеси. По-друге, не варто забувати, що на рівень місцевих бюджетів переведено ряд видаткових повноважень без відповідного фінансового ресурсу, тому місцева влада буде змушена залучати власні ресурси для їх фінансування, скорочуючи видатки на свої програми і заходи. Досвід показав, що місцеві громади здатні значно ефективніше збирати податки й збори і забезпечують стабільно високе зростання доходів, але центральній владі не варто цим зловживати. Не можна делегувати на місцевий рівень ще більше видаткових повноважень без фінансового ресурсу. При таких темпах і тенденціях нам невдовзі знову потрібна буде бюджетна децентралізація».

Можливо, саме в цих статтях видатків, яких щороку більшає і які центральний бюджет передає місцевим, і криється причина всього галасу навколо «депозитів» місцевих громад. За ідеєю, держбюджет від самостійності регіонів тільки у виграші, адже тепер вони не вимагають постійних уливань зі скарбниці. У 2015-му позики місцевим бюджетам скоротилися в 15 разів, до 1,9 млрд грн, а в 2016-му становили лише 200 млн. Причому переважний обсяг цих позик виділявся сільським бюджетам, інші ж спокійно обходилися власними коштами. Держбанки напевно теж задоволені. Адже розміщені на депозитах гроші — це для них вагома підтримка. Задоволена й місцева влада, адже за фактом вона нічого не порушує, плани з доходів/видатків виконує, дохід від депонування одержує, у борг не бере. Так, можливо, це не найкращий спосіб, але інших не запропонували, а вчаться чиновники на місцях в основному на власних помилках. Але комусь дуже хочеться звинуватити їх у неефективності, показати, як багато «зайвих» грошей накопичилося в областях, а потім під ці гроші скинути на плечі областей чергові видатки держскарбниці.

Джерело: <https://gazeta.dt.ua>